

לשמור על הכסף

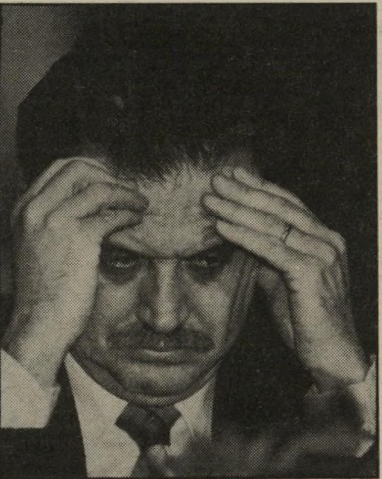
רק היום פנה אליי חבר ושאל, כמה משקיעים אמרתי לו שאני לא יודע. אמר לי בחיידן אמרתי לו, בחיי. אמרתם לו, תראה, תוכנית-חסכון דולארית זה טוב? אמר: לא יודע. אמרתי לו, הרי רק לפני כמה חודשים באת אליי ואמרת לי שלא היית שבע-רצון מתוכנית שנגמרה ולמעשה לא הרווחת כמעט כלום. טוב, אז מה כן? אולי פת"ם, זה לא יותר בטוח? עד היום זה היה בטוח, מחר אני לא יודע. אבל יש חוקי. יש אמרתי. יש גם הסכמ והסכמה כללית שתוספת-יוקר מפצה על היוקר הנקבע עליי המרד, אז מה, מפצים אותך?

יום אחד, יחליט מי שייחלטי, נניח שר האוצר, אולי אפילו יצחק מודיע, הוא דוקא טוב בעיניינים אלה, שהפת"ם הוא פת"ם ויהיה דולר מיוחד לפת"ם, אז מי יפסיד?

אפשר לקנות אגרות-חוב צמודות. אפשר זה בטח יותר טוב מריבית-זכות על ע"ש כבנקים, אבל, לעיתים, פחות בטוח. וזה מוכיר לי שהעסק הטוב ביותר בשנה שעברה היו המניות הבנקאיות שבהסדר. אבל גם פה אהנו תלויים ביכולתה של הממשלה לשלם, מבלי להמשיך ולהרפיס כסף, כדי למחור את ההדפסה הקודמת וזו שקרמה לה. **נו, אז מה עושים, הכי בטוח עד כמה שהדבר מוזר, הן מניות חופשיות. מה אתה מדבר, הן מפסידים המון, יום עולה, יומיים יורד, ובכלל, כן, אבל שם לפחות יש גם סיכוי גדול בצד הסיכון. חוץ מזה, הממשלה אולי לא תתערב, וכל מה שמרוויחים זה נטו. לפני מס הוא גם אחרי מס.**

לא נראה לי, הוא אומר. אני רק מצביע על אפשרויות, אני אומר.

נטו, לאחר ששילמת עליו מס, אבל איפה הוא היה, לאחר שמכרת את האטו, הא? ועוד משהו, מה יהיה אם יטילו מס על קנייה מט"ח של דולר מול דולר. רכשת דולר, תשלב דולר מס, כך שלא יתחשק לך לנסוע לחו"ל. אח הדולארים תשאיר בארץ. וגם אתה תישאר פה תיירות-יפנים יאמר לך השר אברשה שריר החייכן מלוא שינוי הצחורות, חשובה יותר. אתה תשן פה, אני אסע לשם לראוג לתיירות שתבוא, משם

שר שריר אתם תשובו פה, אני אסע

מילים מפורשות ומניות בנקאיות

מישהו הרגיו אותי. הוא שאל מה עשו העיתונאים לפני מפולת המניות הבנקאיות. למה לא כתבו, למה לא הזהירו, אולי הבנקים הררימו אותם, אולי אפילו דאגו שלא יכתבו. אני לא רוצה לדבר בשמם. די לי בשמי אני. אבל בהחיר של יום שישו האחרון, יש שקמה ארוכה של עיתוני נאום, אליהם פנה זה שהרגיו אותי, אף כי עניתי לו באדיבות.

כל עיתונאי שנשאל הצביע על מה שהוא עשה בעת המשבר ולפניו. עכשיו תורי. אבל עוד לפני זה, היו עיתונאים, אולי אפילו רובם, שהצביעו על המניות הבנקאיות המנופחות, ושאלו, יש אפילו מקום להיוזה. אני, למיטב ידיעתי, הייתי היחיד שאמר במפורש, שיש גם לעשות: למכור את המניות הבנקאיות ולקנות מט"ח, או צמוד למט"ח. ועצה טובה שווה יותר מאשר מניות בנקים בהסדר.

אמרה לו, אתה יודע מה, בוא נקנה 14 קילו תפוזים, נקנה אריזה מתאימה ונשלח לחו"ל. אמר לה: השתגעתי, זה יעלה הורנית-עפות. נעלבה. למחרת הלכה וקנתה 14 קילו תפוזים יפים כ-3000 שקל. הלכה לרואר ושאלה כמה עולה לשלוח חבילה של 14 קילו. אמרו לה: 10,800 שקלים. עשתה חישוב מהיר והתוצאה, התפוזים, עם האריזה והמשלוח — 15 אלף שקל.

עוד משהו חשוב ששכחתי, כשהיה הידיד באותו משרד ממנו משלחים פרי לחו"ל, שאל כמה זמן זה יקח, כלומר מתי תגיע החבילה עם התפוזים אל החבר באנגליה. אמרו לו משהו כמו חודשיים. שאל למה, אמרו לו, ככה זה. ברואר, למיטב זכרי, היתה פתח האמבר, הרי לכם שנוע החבילה היתה כובית את החבר, והי לם ענייני: גם חוסכים איזה 9000 שקלים גם החבילה מגיעה בזמן ליעדה. עטפו וארוו וסגרו. הביאו לדואר. שם אפילו לא שקלו.

התברר שאסור לשלוח פרי ברואר.

המשוואה החדשה

אני חשבתי שאני חכם. וזכרים, ספרתי לכם שיעשו הכל שהמרד לא יעלה על 12% בינואר ובדצמבר גם יחד. מתברר שיש פנטז יוטר טוב. ביום הראשון נפוצו שמעות, כאילו הולכים לעקר את המרד. מי שנובה, נבהל, עד שהתברר שהעניין הוא שטות, אי-אפשר לעקר את המרד. הכי הרבה, מה שאפשר, לא להתחשב בו, ואת זה הם יעשו. הם הפעם לשם שינוי, הם אלה שצריכים לשלם את שכרנו ולהגן עלינו מפני האינפלציה ובהדמנות חגיגית זו לשחוק, כן, לשחוק שוב את שכרנו ואת אף-על-פי ששחקו אותו כבר לרמת השכר של 1982. כפי שאמרו שיעשו.

בינתיים התברר שי'82 היתה טובה מדי אלינו, ובכר מדברים על 1980. גם אז לא היו רע. הם? אומרים.

אני מקווה שהבנתם עד פה. עכשיו אני עובר למהלך שני. נו, או אם אי-אפשר לעקר את המרד, אפשר בטח לא להתחשב בו לצורכי תוספת-היוקר, למשל, נכון, תוספת-היוקר באה לפצות על היוקר שיוצרת הממשלה, כשאנה מצליחה לקצץ בהוצאותיה, אבל מצליחה מאוד להרפיס כסף, הרבה כסף. מי שחשב עד עכשיו שההורמה היא עניין רע, יסתבר לו עד מהרה שזה עניין גרוע. הרבה יותר גרוע. ככל שההורמה גדלה, המשכורת קטנה, זו תהיה המשוואה החדשה.

מי שהתקשה מעט לעקוב אחרי הדברים, הנה קיצור הדברים: המחירים יעלו, השכר לא. אז מה יהיה, קצת יותר טוב למדינה, הרבה יותר טוב לאלה שלא משלמים מיסים, ברגיל.

חבר שלי אומר, שהגלגל התחיל להסתובב אחורה; קודם הוא אומר, אהנו התעשרנו, המדינה נה התרוששה, עכשיו אהנו מתרוששים והמדינה חורקת.

לשיטה הזו שבה מעקרים את תוספת-היוקר יש כל מיני השלכות. מי שמחזיק אגרות-חוב צמודות למרד או לדולר, לו אין מה לחשוש. אבל מי שמחזיק בצו לתשלום מזונות הצמוד למרד, נדפק. זה הביטוי. המשכורת קטנה, המזונות גר-לים.

תחשבו על זה ותמצאו לכם איזה שר או חבר כנסת שמשלם מזונות. ותשאלו אותו איך זה במדינה של שיוויון דופקים רווקא את הזכרים.

לא באופנה, כן במזרן

אם מדברים על שמירת ערך הכסף יש, וזה היה מקובל על אבותינו. עוד אפשרות: לשים קצת זהב כמזון. זה, כידוע לכם בוודאי, לא חוקי, ולא רק שזה לא חוקי, אלא מי שעשה את זה, בשני תיים האחרונות, גם הפסיד איזה 40% מההשקעה שלו בדולארים.

אבל בכל זאת, כולם יודעים כי אונקייט זה, שרק לפני שנתיים היתה שווה 500 דולר, שווה היום, כקושי 300. וכמו שסחרו-הוב לונדוני אחד אמר: "זה, פשוט יצא מהאופנה".

ועכשיו צריכים לשים לב לשני דברים. אל-ף: האופנה. אופנה, היא, כידוע, אופנה. היום לא באופנה, מחר כן באופנה. ובי"ת: הזהב אמנם ירד במחירים דולאריים, אבל לא במחירים של מט"ח בעות אירופאיים. מי, למשל, שם בצד איזה קורגוראנד (המטבע הדרום-אפריקאי השוקל אונקייט אחד של זהב טהור), אחרי שקנה אותו באחד הבנקים בעת טיול-הקייץ בשווייץ, שילם אז 800 פרנקים שווייציים וגם היום יקבל עבור זה לא הרבה פחות, פלוס מינוס 770 פרנקים. וזה, מפני שהמטבעות האירופאיים ירדו כל כך ביחס לדולר.

וסופו של דבר, כדאי לזכור שוב שני דברים. אל-ף: מה שיוצא גם עולה חוץ מזה, וזה בי"ת: כל כך הרבה מדינות עדיין מחזיקות רזרבות עצומות של זהב, שהן לא רק דואגות שמחירו לא יירד יותר מדי, אלא יש גם כל הסיכויים שבעתיד, וזה לא צריך להיות בעתיד הרחוק כל כך, הן גם תדאגנה שיתחיל לעלות שוב.

גורל על השבועי

(המשך מעמוד 39)

היינו חברים במשך שנתיים, עד שגויס. אז הוא סיים את קורס-הקצינים. כשסיימתי את הצבא הייתי קצינת-קישור בדרום, כי הוא שירת שם. ואז נישאו.

אחרי הנשואין הרגשתי שאין לי חבר בחיים. אני לא טפס בגרני, ומאוד אהבת בית. יום היה אמנם נוח ונתן לי לעשות כל מה שרציתי. הדבר היחיד שהוא אסר עליי היה להיות דוגמנית. וכשהסכסם, הייתי כבר בת 34. הרגשתי שאיחרתי את הרכבת, וירדתי מזה מיד.

התחלתי לעבור במסלול שעוברות נשות-קצינים רבים בצה"ל. קורסים. קורס לאנגלית, קורס לקרמיקה, קורס לציור, לריקוד, לתיאטרון, מוסיקה. את רוב הקורסים עשיתי בהנאה רבה. התרגלתי יותר ויותר להיות לבד. מעולם לא צילצלתי לצבא כדי לבקש שיקדים לחזור. וגם לא שאלתי שאלות. וכמוכן לא הצבתי את התנאי "הצבא או אני".

שמעתי יודעתי על סיפורים שסופרו על פקי רות, היושבות ימים ומחכות לצילצול הגואל של המפקד הנשוי שהתפנה.

עד שיום אחד התחלתי גם אני להרגיש את ההרגשה המוכרת הזאת.

התחילו הטרדות שונות של בחורות, שצילצלו לביתנו. הגיילה לעשות בחורה שהטרידה אותנו במשך שנה תמימה. היא לא חדלה לקלל אותי ואת הבנות, וסיפרה סיפורים על רומנים שונים של יום. עד מהרה התברר לי שהרובות היתה בחורה מדימונה, שהיתה תחת פיקודו של בעלי ושכנראה, בגלל אכזבה, התחילה להתעלל במיש פחתו. היו שעות שלמות שניתקנו את הטלפון. לבסוף פניתי למצ"ח. אחרי מעקב התברר שהיא עוברת במרכוזה כקשרית. היא קיבלת נויפה. אחרי הסבל הנורא שעברנו הייתי משוכ נעת שהיא תיאסר. הרגשתי שאין לי גב, ופשוט אין מי שמגן עליי. החלפנו מספר טלפון. אבל

הרגשתי את הבגידות שלו... הוא לא היה חוזר הביתה. לא נשאר לנו מה לעשות ביחד!

שום דבר לא עזר. ההטרדות של החורות לא פסקו. היום הטלפון שלנו חסוי.

ניסיתי להילחם גם כתופעה שהצבא זה מיס גרת סגורה. לפני שיום הפך למח"ט אספתי את כל נשות הקצינים בביתנו בראשון-לציון, כדי שתכרנה זו את זו, וכדי שתיווצר אווירה מישפחית. הבאתי לביתנו פסיכולוג שהירצה, ובפעם אחרת דיילת-יופי מחברה שאיתה עברתי בומנו. רצתי אחריו לכל חור. כשהוא שירת בסני, הייתי יורדת לשם בימי שישי-שבת עם הבנות. אבל באיזהו מקום הרגשתי את הבגידות שלו. לא ידעתי עד כמה. ידעתי על אחרים, ולא עליי. וכמו נשים אחרות, הפך הנגה יותר ויותר חשוב, והוא מילא את מקומו של הבעל בעורה בבית.

עד שהחלטתי שמה שמותר לגברים מותר גם לי. עד אז היו לי סתם היכרות עם גברים, שהיו יותר למטרות חברתיות. מה גם שלפני שלוש שנים נודע לי גם על רומן רציני שהוא מנהל עם בחורה שנמצאה תחת פיקודו. כתוצאה מכך הוא פשוט לא היה חוזר הביתה. בלי לתת שום הסבר. היכרתי בחור, צעיר ממני ב-15 שנה, בן 25 סתם בחור נחמד, בלי דרגות ושם. זה פגע ביום קשות. סיפרתי לו הכל. ולא הסתרתי ממנו דבר. היה ברור לנו שלא נשאר לנו מה לעשות ביחד, והחלטנו להתגרש. נפרדנו יפה. אני נשד ארתי בוילה שלנו, בפתח חדרים, בנווה אילן עם שלוש הבנות. בכתבה-גירושין חילקנו את ערך הבית לחמישה חלקים שווים.

קיבלתי ממש הלם כשנודע לי שהוא התחתן חודשיים אחרי הגט. אני לא מאשימה אותו. היא התפרצה לדלת שהייתה פתוחה.

ביום חל שינוי, שהחל עם העליה בדרגה. מין התנהגות עליונה. אבל השינוי הראשון החל מיד אחרי הגט. הוא התעלם מכל צורך שלי לעורה, וחדל לדבר איתי. בפעם האחרונה שנפגשנו הוא קרה לי "מופקרת". אני, שעל גבי הוא בנה קאר-יירה צבאית!

באחרונה הוא הגדיל לעשות והגיש נגדי מישפט על כסו של 4800 דולר, כסום שבו זכינו כהחזר מהצבא על הבית שבנינו. המישפט היה מעליב. בסיכומי זכיתי בחלק מהכסף. מה שהרגיו אותי זה הפריקליט הצבאי, שהועמד לרשותו עלי-די הצבא.

מה שנשאר לי מהנשואין זה טעם רע כפה, טעם של שקרים שנמשכו 22 שנה. שקרים שאני בהחלט חושבת שלא מתאימים לקצינת-חידון ראשי בצה"ל, מוסר שאותו כיכרתי כל חיי. תעולם הזה 2472

מעשה בתפוזים

לא סיפור מי יודע מה, אבל בכל זאת כדאי ראויו לספר אותו. חבר שלי רצה לשלוח לחבר שלו, המתגורר באחת ממדינות-הים, באנגליה, שי לקראת ראש-השנה שלהם. יפה בצה. מה יותר יפה מלשלוח ארגו, או ליתר דיוק קרטון של תפוזים מארץ הקודש.

הלך החבר שלי וברר מהיכן וכיצד שולחים שי תפוזים למדינות שמעבר לים. יגע, מצא. יש, למשל, גוף הקרוי פרדס סינדיקט. הלך, כאמור, וטרח ומצא את המשלחים. שם נאמר לו שאכן הם משלחים תיבות-הדרים. תיבה, המכילה 14 קילו של תפוזים תישלח למענו של ידידי כבריטיניה הגדולה. תמורת הסכום המכובד של 35 דולרים, שזה כ-24 אלף שקלים. ולזה יש להוסיף עוד משהו, שהוא לא זכר. חזר, לביתו, סיפר לאשתו, וזו אמרה לו, שנראה לה מוגזם לשלם קרוב ל-1800 שקל לכל קילו של תפוזים, אפילו הם עושים דרכם לאנגליה.